

Załącznik nr 2
do sprawozdania opisowego
za 2016 rok

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ - ORGANIZATORA
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2016 ORAZ
ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU
PIECZY ZASTĘPCZEJ**

RUDA ŚLĄSKA, MARZEC 2017 R.

Spis treści

- I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej, które określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, które określa art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- III. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 575 z późniejszymi zmianami) „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej, które określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

Zadania własne powiatu były realizowane w następujący sposób:

1.1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych

W roku 2016 koncentrowano się na realizacji projektów zawartych w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017”.

W ramach powyższego programu limit utworzenia rodzin zastępczych zawodowych w roku 2016 został realizowany, a Dział Pieczy Zastępczej oraz Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem realizował poniższe projekty socjalne:

Cel 1 - Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej

1. Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei.
2. Program szkolenia rodzin zastępczych DOM.
3. Tworzenie na terenie Miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
4. Pomoc koordynatora pieczy zastępczej.
5. Nie musisz być sam - system wsparcia rodzin zastępczych.
6. Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej.

Cel 2 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci

1. Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego.
2. Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt.
3. Prowadzenie rodzinnych domów dziecka - całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

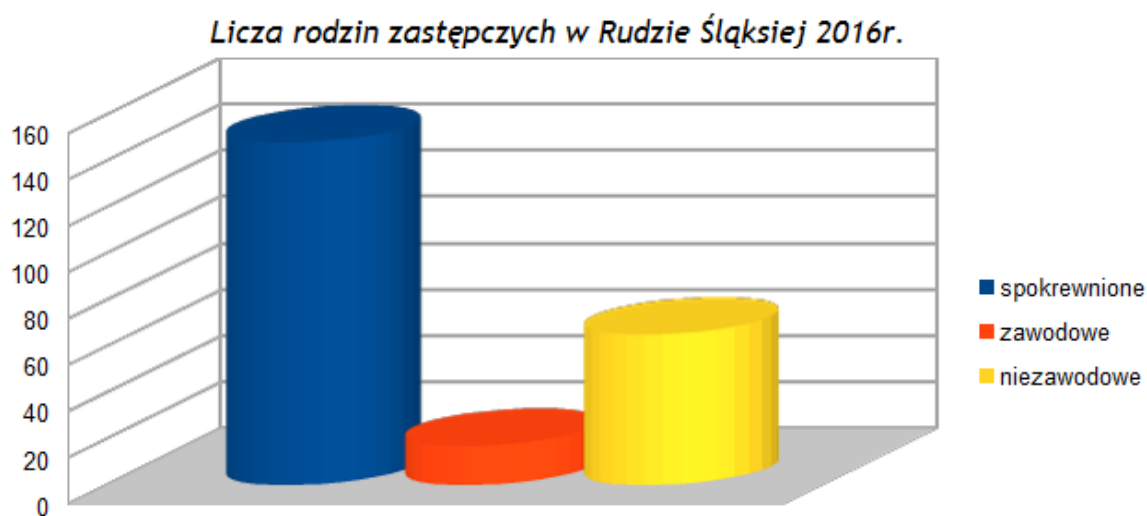
Cel 3 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci

1. Tworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych w formie mieszkania chronionego.

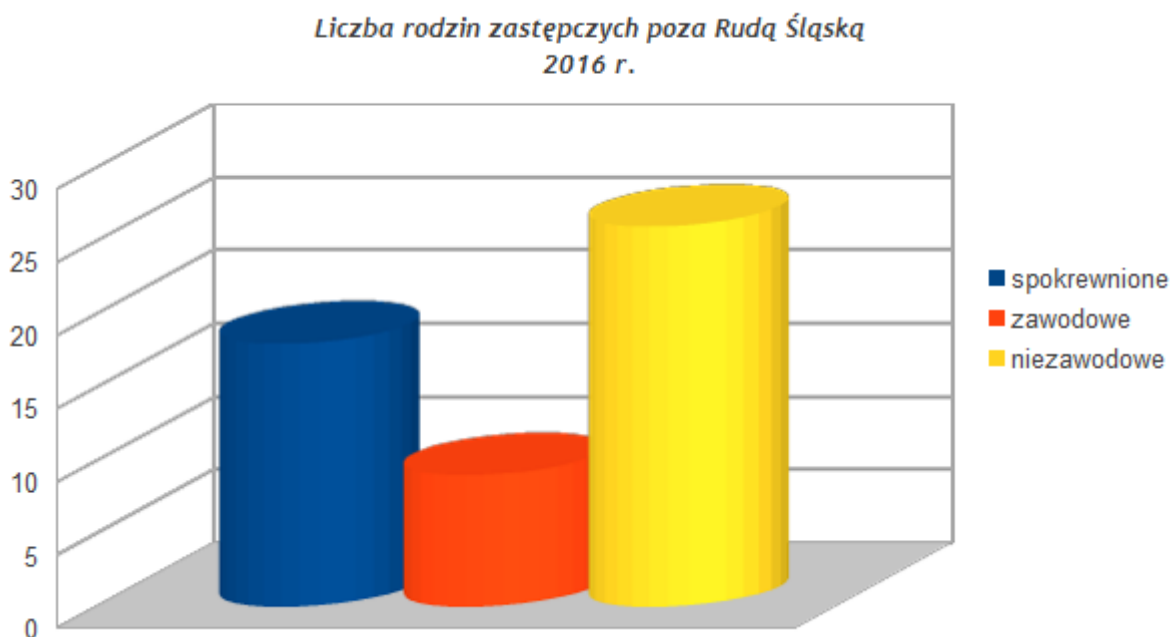
2. Zabezpieczenie schronienia w formie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym.
3. Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych.

1.2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W 2016 roku, na terenie Rudy Śląskiej funkcjonowało **230** rodzin zastępczych, w tym **148** spokrewnionych, **65** niezawodowych i **17** zawodowych.



Natomiast poza powiatem funkcjonowały **53** rodziny, w tym **18** spokrewnionych, **26** niezawodowych oraz **9** zawodowych, w których wychowywały się dzieci z terenu naszego Miasta.



Ilość placówek opiekuńczo - wychowawczych:

a) prowadzonych przez powiat:

- 1 socjalizacyjna (realizująca również zadania z zakresu interwencji),
- 3 typu rodzinnego (Rodzinne Domy Dziecka)

b) na zlecenie powiatu - 3 socjalizacyjne,

c) poza powiatem 9 placówek (dzieci umieszczane na podstawie porozumień/umów cywilnoprawnych zawieranych między powiatami).

W 2016 roku w przestrzeni pieczy zastępczej przebywało łącznie 623 dzieci w tym:

- 372 dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Miasta,
- 77 dzieci w rodzinach zastępczych poza Miastem,
- 159 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta,
- 15 dzieci w placówkach poza Miastem.

1.3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia

Na terenie Miasta funkcjonuje system pozwalający na wsparcie i pomoc młodym dorosłym zaplanowania procesu usamodzielnienia aby przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem. Usamodzielniani wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą, stosownie do zapisów ww. ustawy mogą otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, czego wyrazem jest prowadzenie 9 mieszkań (w tym jednego mieszkania chronionego) w 2016 roku, w których ze schronienia skorzystało 23 osoby (w tym matki z trójką dzieci) .

Ponadto dla usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej była prowadzona „Grupa dla Młodych Dorosłych”. Grupa przewidziana została dla osób w wieku 17-22 lata. W programie Grupy uwzględnione zostały między innymi tematy dotyczące uzależnień i seksualności, ujęte w sposób dostosowany do opisywanego wieku rozwojowego. Spotkania Grupy mają w większości formę warsztatową, co umożliwia uczestnikom zgłębianie istotnych dla nich treści poprzez doświadczenie. Z założenia grupa ma strukturę półotwartą , tzn. do trzeciego spotkania można do niej dołączyć. Wobec faktu, że grupa się nie ukonstytuowała, projekt w 2016 roku nie był możliwy do zrealizowania.

1.4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych

W związku z tym zadaniem realizowano projekt pn. „Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei”:

- zamieszczono artykuły w lokalnej prasie,
- udzielono wywiadów do radia,
- udzielono wywiadu w lokalnej telewizji,
- 9 stycznia 2016 roku odbyło się „Jasełkowanie rodzin zastępczych” w parafii św. Barbary w Rudzie Śląskiej Bykowie,

- we współpracy ze Stowarzyszeniem POMOCNI zorganizowano w 29 marca 2016 roku kolejną edycję „Praktycznego prezentu” czyli 18 urodziny wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta,
- współpracowano z Urzędem Miasta w organizacji Metropolitalnego Święta Rodziny, którego motto przewodnie brzmiało: „Rodzina jest najważniejsza”,
- w ramach Święta w dniu 24 maja 2016 r. o godzinie 16.00 w Ogrodach Miejskiego Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się IX Festyn dla Rodzin Zastępczych, również z udziałem mieszkańców nie będących rodzinami zastępczymi,
- od 29 czerwca do 9 lipca 2016 r. odbył się wyjazd kolonijny do Kuźnicy Brzeźnickiej dla 40 dzieci z rodzin zastępczych organizowany we współpracy z ZHP oddział Ruda Śląska,
- w dniach od 23 do 25 września 2016 r. odbył się wyjazd integracyjny dla 15 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych do Brennej. Wyjazd zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem POMOCNI pod hasłem „Być razem, być blisko” w związku z realizacją projektu „Programy profilaktyczne dla rodzin oraz dzieci i młodzieży, w tym ochrona praw dziecka”,
- w listopadzie 2016 r. przeprowadzono nabór kandydatów na rodziców zastępczych na terenie parafii znajdujących się w mieście Ruda Śląska.

1.5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej, Miasto Ruda Śląska prowadziło:

- trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego - Rodzinne Domy Dziecka,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego realizującą zadania z zakresu socjalizacji i interwencji - Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego - Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Socjalizacyjna,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt - Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny „Święta Rodzina”.

1.6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

W roku 2016 roku w Dziale Pieczy Zastępczej odbyły się dwie edycje szkolenia podstawowego dla rodzin zastępczych oraz szkolenia uzupełniające dla zawodowych rodzin zastępczych:

Szkolenie podstawowe:

I edycja

czas trwania: 4.03.2016 - 17.06.2016

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 15, w tym liczba małżeństw: 3

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 3

ukończyło: 15 osób, w tym liczba małżeństw: 3, liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 3

II edycja

czas trwania: 12.09.2016 - 12.12.2016

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 18, w tym liczba małżeństw: 4

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 3

ukończyło: 18 osób, w tym liczba małżeństw: 4, liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 3

Szkolenie uzupełniające dla kandydatów na zawodową rodzinę zastępczą:

czas trwania: 14.09.2016 - 28.09.2016

liczba spotkań: 3

liczba uczestników: 4, w tym liczba małżeństw: 2

ukończyło: 4 osoby, w tym liczba małżeństw: 2

Szkolenie uzupełniające dla kandydatów na zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego:

czas trwania: 5.10.2016 - 12.10.2016

liczba spotkań: 2

liczba uczestników: 2, w tym liczba małżeństw: 1

ukończyło: 2 osoby, w tym liczba małżeństw: 1.

Szkolenie zostało przeprowadzone przez psychologów DPZ w oparciu o autorski program pt. „DOM” zatwierdzony decyzją MPIPS z dnia 19 listopada 2013 roku (Nr 23/2013/RZ).

Zgodnie z art. 45 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano 4 zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia wraz z opinią o spełnianiu warunków i oceną predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej (w oparciu o art.42 cyt. ustawy).

1.7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa

W roku 2016 - 268 osób (w tym 82 rodziny, tj.203 osoby oraz 65 osób indywidualnie) podjęło kontakt z psychologami. Wykonano 1134 usługi psychologiczne. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka. Przeprowadzono szkolenie uzupełniające dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe oraz dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego, w którym brały udział 4 osoby. Wydano 24 opinie dotyczących dzieci z problemem FAS. Dnia 9.01.2016 odbyło się „Jasełkowanie rodzin zastępczych” zorganizowane w ramach współpracy pracowników Działu Pieczy Zastępczej i rodziców zastępczych, w parafii św. Barbary w Rudzie Śląskiej Bykowinie, uczestniczyło w nim około 200 osób, rodziny zastępcze oraz wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu miasta. W ramach obchodów Metropolitalnego Święta Rodziny oraz obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w dniu 24 maja

2016r. o godzinie 16.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się IX Festyn dla Rodzin Zastępczych. We współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocni i ZHP zorganizowano wyjazd kolonijny dla 40 dzieci z rodzin zastępczych oraz wyjazd integracyjny do Brennej dla 40 osób z rodzin zastępczych. Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 9 osób. Odbyło się 11 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 21 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 17 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych.

1.8. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego realizująca zadania interwencyjne jest jednostką budżetową miasta i zapewnia obsługę w ramach działalności statutowej, natomiast placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego obsługę administracyjno - księgową zapewnia MOPS w Rudzie Śląskiej.

1.9. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich

Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano niezwłocznie rodzinom zastępczym informacje o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

1.10. Prowadzenie rejestru danych o których mowa w art. 46 ustawy

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto rodziny zastępcze przedstawiły zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Do ww. ustawy nowelizacja wprowadziła potrzebę przeprowadzania badań psychologicznych dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych co dwa lata. W związku z powyższym psychologzy przeprowadzili rebadania 31 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (tj. 55 osób) oraz konsultacje z 4 kandydatami na opiekunów bądź pomoce w zawodowych rodzinach zastępczych. Sporządzono 35 opinii z powyższych działań.

Zgodnie z ustaleniami do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej każdego ostatniego dnia miesiąca zostaje przesłana aktualizacja rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

1.11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka

W 2016 roku umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 64 dzieci, w związku z tym Dział Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, współpracował z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (m. in.: pracownik socjalny, kurator, Policja, Sąd, ośrodki adopcyjne, służba zdrowia), w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka, w tym dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

1.12. Finansowanie:

a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu

Rodzinna piecza zastępcza:

Ilość dzieci z rodzin zastępczych z terenu Miasta Ruda Śląska, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe:

Rodzina:	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione:	148	195
rodziny zastępcze niezawodowe:	60	83
rodziny zastępcze zawodowe:	17	94
rodziny pomocowe:	10	17
Razem:	225	372

Ilość dzieci z rodzin zastępczych poza terenem Rudy Śląskiej, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe:

Rodzina:	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione:	18	22
rodziny zastępcze niezawodowe:	26	35
rodziny zastępcze zawodowe:	9	20
Razem:	53	77

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska:	4 388	3 161 872,74
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska	898	945 602,34

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi (ZUS, FP, pdof) dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>

Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy:	319	675 119,00
--	------------	-------------------

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto / na zlecenie Miasta Ruda Śląska - ilość dzieci umieszczonych w 2016 roku:

	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska:	122
Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	10
Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	8
Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	8
Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie:	96
Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:	37
Ośrodek Wychowawczo - Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu socjalizacyjnego dla dziewcząt:	10
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	27

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem. Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami:

<i>Placówka</i>	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Centrum Wspierania Dziecka i Rodziny „Przystań” Pszczyna:	1
Dom Dziecka Nr 1 Gliwice:	3
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dąbrowa Górnicza:	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna Nr 2 Samborowice:	1
Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie Góra Włodowska:	5
Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy Gliwice:	1
Regionalna Placówka opiekuńczo-Terapeutyczna Nr3 Cyprzanów	1
Powiatowy Dom Dziecka Żywiec:	1
Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 Rybnik:	1
Razem:	15

Środki wypłacane przez Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem na instytucjonalną pieczę zastępczą:

<i>Placówka</i>	<i>Wydatki</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka):	219 719,35
b) Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	348 165,14
c) Ośrodek Święta Elżbieta:	918 681,60
d) Placówki poza powiatem (porozumienia):	634 215,00
e) Inne: Mieszkanie chronione dla osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości pieczę zastępczą:	29 702,19

- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rodzinna piecza zastępcza:

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **65 osób**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej:	538	310 447,99

Institutionalna piecza zastępcza

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **72 osoby**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	736	311 211,02

- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia dyrektora funkcji placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego

Rodziny zastępcze i kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe skorzystały ze szkoleń zewnętrznych na kwotę **7 910,61 zł**.

1.13. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy

W związku z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań w okresie:

- a) od dnia 01 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
- b) od dnia 01 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

Sprawozdania zostały złożone w terminie.

1.14. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o której mowa w art. 193 ust. 8

Zgodnie z art. 176 pkt. 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułów nie ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2016 roku 262 osoby zobowiązane do ponoszenia ww. opłaty zostały zgłoszone do biura informacji gospodarczej.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, które określa art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

2.1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W 2016r. w celu pozyskania rodziców, którzy podjęliby się pełnienia roli rodziców zastępczych i zapewnienia dzieciom prawidłowej opieki i wychowania podjęto następujące działania:

- zamieszczono artykuły w lokalnej prasie,
- udzielono wywiadów do radia,
- udzielono wywiadu w ogólnopolskiej i lokalnej telewizji,
- 9 stycznia 2016 roku odbyło się „Jasełkowanie rodzin zastępczych” w parafii św. Barbary w Rudzie Śląskiej Bykowinie,
- we współpracy ze Stowarzyszeniem POMOCNI zorganizowano w 29 marca 2016 roku kolejną edycję „Praktycznego prezentu” czyli 18 urodziny wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta,
- współpracowano z Urzędem Miasta w organizacji Metropolitalnego Święta Rodziny, którego motto przewodnie brzmiało: „Rodzina jest najważniejsza”,
- w ramach Święta w dniu 24 maja 2016 r. o godzinie 16.00 w Ogrodach Miejskiego Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się IX Festyn dla Rodzin Zastępczych, również z udziałem mieszkańców nie będących rodzinami zastępczymi,
- od 29 czerwca do 9 lipca 2016 r. odbył się wyjazd kolonijny do Kuźnicy Brzeźnickiej dla 40 dzieci z rodzin zastępczych organizowany we współpracy z ZHP oddział Ruda Śląska,
- w dniach od 23 do 25 września 2016 r. odbył się wyjazd integracyjny dla 15 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych do Brennej. Wyjazd zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem POMOCNI pod hasłem „Być razem, być blisko” w związku z realizacją projektu „Programy profilaktyczne dla rodzin oraz dzieci i młodzieży, w tym ochrona praw dziecka”,
- w listopadzie 2016 r. przeprowadzono nabór kandydatów na rodziców zastępczych na terenie parafii znajdujących się w mieście Ruda Śląska.

2.2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

W roku 2016 proces kwalifikowania kandydatów przedstawia się następująco:

- 1) na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 4 rodzin (tj. 8 osób):
 - liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 13,
 - ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 3
 - liczba opinii na temat kandydatów - 8, w tym:

1. koordynatora - 4,
 2. psychologicznych - 4,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 6 , w tym:
 - wstępnych - 2,
 - ostatecznych - 4,
 - liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 3 (w tym liczba osób: 5),

2) w zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy pieczy zastępczej:

- przeprowadzili 199 konsultacji z kandydatami,
- odbyli 67 wizyt domowych,
- sporządzili 52 opinie o kandydatach i przestali je do Sądu,

3) psycholodzy przeprowadzili rebadania 31 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (tj. 55 osób) oraz konsultacje z 4 kandydatami na opiekunów bądź pomoce w zawodowych rodzinach zastępczych. Sporządzono 35 opinii z powyższych działań,

4) sporządzono 44 opinie o rodzinach zastępczych w związku z umieszczeniem większej liczby dzieci, podejmowaniem dodatkowego zatrudnienia oraz przekwalifikowaniem rodzin zastępczych niezawodowych w zawodowe.

2.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W roku 2016 roku w Dziale Pieczy Zastępczej odbyły się dwie edycje szkolenia podstawowego dla rodzin zastępczych oraz szkolenia uzupełniające dla zawodowych rodzin zastępczych. Szczegółowe informacje zawarte w punkcie 1.6.

2.4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

Na terenie miasta funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego -Rodzinne Domy Dziecka. Dyrektorzy placówek korzystają z proponowanych form szkoleń, w 2016 roku jeden z dyrektorów uczestniczył w warsztatach Szkoła dla Rodziców i Wychowawców.

2.5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby

W 2016 roku zainteresowane rodziny zastępcze uczestniczyły w warsztatach umiejętności wychowawczych pn. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, zostało przeszkolonych 21 osób. Rodziny zastępcze zawodowe uczestniczyły w obchodach z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, które odbyły się w MCK w Rudzie Śląskiej w dniu 21 listopada 2016 r.

2.6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

W roku 2016 - 268 osób (w tym 82 rodziny, tj. 203 osoby oraz 65 osób indywidualnie) podjęło kontakt z psychologami. Wykonano 1134 usługi psychologiczne. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka. Przeprowadzono szkolenie uzupełniające dla rodzin zastępczych zawodowych, w którym brały udział 4 osoby. Wydano 24 opinie dotyczące dzieci z problemem FAS. Dnia 9.01.2016 r. odbyło się Jasełkowanie rodzin zastępczych zorganizowane we współpracy pracowników Działu Pieczy Zastępczej i rodziców zastępczych, w parafii św. Barbary w Rudzie Śląskiej Bykowinie, uczestniczyło w nim około 200 osób, rodziny zastępcze oraz wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu miasta. W ramach obchodów Metropolitalnego Święta Rodziny oraz obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w dniu 24.05.2016r. o godzinie 16.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się IX Festyn dla Rodzin Zastępczych. We współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocni i ZHP zorganizowano wyjazd kolonijny dla 40 dzieci z rodzin zastępczych oraz wyjazd integracyjny do Brennej dla 40 osób z rodzin zastępczych. Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 9 osób. Odbyło się 11 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 21 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 17 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych.

2.7. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy

W roku 2016 w ramach organizowanego kalendarza imprez dla rodzin zastępczych pozyskano do współpracy wolontarystycznej harcerzy oraz członków stowarzyszenia „Pomocni”.

2.8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w 2016 roku w szczególności z:

- pracownikami socjalnymi dysponującymi wiedzą w zakresie funkcjonowania rodziców naturalnych dziecka umieszczonego w pieczy,
- Sądem Rejonowym (liczne konsultacje telefoniczne osobiste), oraz kuratorami,
- placówkami oświatowymi na terenie Miasta,
- służbą zdrowia,
- ze Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Dziecku i Młodzieży „Pomocni” - pomoc w pozyskaniu środków na uatrakcyjnienie wyjazdu kolonijnego dla 40 dzieci z rodzin zastępczych, oraz zorganizowaniu wyjazdu integracyjnego dla 40 osób z rodzin zastępczych do Brennej,
- Związkiem Harcerstwa Polskiego polegającej na zorganizowaniu kolonii dla 40 dzieci z rodzin zastępczych od 29.06. do 9.07. 2016 r. w Kuźnicy Brzeźnickiej,
- z środkami masowego przekazu (radio, prasa, telewizja) w celu popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego,
- organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Miasta oraz kościołami.

2.9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Pomoc psychologiczna udzielana jest wszystkim rodzinom zastępczym z terenu Miasta zgłaszającym problemy. Szeroki zakres oferowanych usług stwarza możliwość systemowej pomocy dziecku i rodzinie. Udzielanie pomocy psychologicznej w różnorodnych formach w zależności od potrzeb i zgłaszanych problemów m.in. problemy małżeńskie, kryzys w rodzinie, problemy wychowawcze z dzieckiem, problemy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne oraz specyficzne problemy związane z alkoholowym zespołem płodowym (FAS), zaburzeniami więzi, problem wykorzystywania seksualnego dzieci. Udzielanie informacji na temat możliwości i zakresu korzystania z pomocy psychologicznej na terenie Miasta.

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej w roku 2016 podjęto 268 osób, w tym: 82 rodziny (203 osoby) i 65 osób indywidualnie.

Ogólna liczba usług psychologicznych udzielanych na rzecz osób zgłaszających się do Działu Pieczy Zastępczej to 1134, w tym:

- terapia (629),
- konsultacja (200),
- diagnoza (135),
- poradnictwo (104),
- szkolenie rodzin zastępczych (30),
- prowadzenie grup (17),
- działania interwencyjne (19).

Zgłaszane problemy to:

- problemy emocjonalne dziecka (23),
- problemy wychowawcze (16),
- alkoholowy zespół płodowy (FAS)(19),
- wykorzystanie seksualne (1),
- problemy rodzinne (4),
- inne (84).

Rodziny i osoby indywidualnie korzystające z pomocy psychologicznej kontaktowały się z psychologiem w 147 przypadkach z różną częstotliwością.

2.10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej na bieżąco pełniąc swoje obowiązki informowali o możliwości skorzystania z bezpłatnej porady prawnej na terenie tutejszego Ośrodka. Zostało udzielonych 12 porad prawnych w 2016 roku dla rodzin zastępczych.

2.11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej w 2016 roku przeprowadzili 541 okresowych ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych wraz z planami pomocy dziecku.

2.12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę

W roku 2016 proces kwalifikowania kandydatów przedstawia się następująco:

1) na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 4 rodzin (tj. 8 osób):

- liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 13,
- ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 3
- liczba opinii na temat kandydatów - 8, w tym:
 1. koordynatora - 4,
 2. psychologicznych - 4,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 6 , w tym:
 - wstępnych - 2,
 - ostatecznych - 4,
- liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 3 (w tym liczba osób: 5),

2) w zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy pieczy zastępczej:

- przeprowadzili 199 konsultacji z kandydatami,
- odbyli 67 wizyt domowych,
- sporządzili 52 opinie o kandydatach i przesłali je do Sądu,

3) psychologowie przeprowadzili rebadania 31 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (tj. 55 osób) oraz konsultacje z 4 kandydatami na opiekunów bądź pomoce w zawodowych rodzinach zastępczych. Sporządzono 35 opinii z powyższych działań,

4) sporządzono 44 opinie o rodzinach zastępczych w związku z umieszczeniem większej liczby dzieci, podejmowaniem dodatkowego zatrudnienia oraz przekwalifikowaniem rodzin zastępczych niezawodowych w zawodowe.

Inne działania w zakresie pieczy zastępczej podejmowane przez pracowników organizatora:

- okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych wraz z planami pomocy dziecku: 541,
- liczba konsultowanych ocen rodzin zastępczych: 135,
- ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: 573,

- udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinnych Domach Dziecka oraz w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczych: 146,
- ilość obsługiwanych rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: 91,
- koordynatorzy wykonali 3108 konsultacji z klientami. Odbyło się 1148 wizyt koordynatorów w środowisku,
- wykonano 110 wywiadów środowiskowych dla usamodzielnianych wychowanków, odbyło się 1739 konsultacji z klientami i 662 wizyty w środowisku,
- 457 razy monitorowano sytuację wychowanków w mieszkaniach chronionych,
- w roku 2016 pracownicy DPZ monitorowali funkcjonowanie 10 lokali mieszkalnych, w których ze schronienia tymczasowego skorzystało 23 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej (w tym matki z 3 dziećmi),
- sporządzono 333 programy usamodzielnienia,
- sporządzono 187 wniosków o pomoc na nowych zasadach dla usamodzielnianych wychowanków,
- sporządzono 11 programów usamodzielnienia i przestano zgodnie z właściwością miejscową,
- koordynowanie procesu adopcyjnego dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, w 2016 roku dla 11 dzieci ukończono proces adopcyjny,
- pracownicy Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w 22 interwencjach obejmujących zabezpieczenie dziecka w pieczy zastępczej (7) oraz realizację postanowień Sądu Rejonowego o zabezpieczenie dzieci (15). Ponadto 88 razy koordynowano działania interwencyjne (rozmowy telefoniczne z interwentami, innymi profesjonalistami i instytucjami, sporządzanie i przekazywanie pism na rzecz zabezpieczenia dzieci).

2.13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 4 rodzin (tj. 8 osób):

- liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 13,
- ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 3
- liczba opinii na temat kandydatów - 8, w tym:
 1. koordynatora - 4,
 2. psychologicznych - 4,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 6 , w tym:
 - wstępnych - 2,
 - ostatecznych - 4,
- liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 3 (w tym liczba osób: 5),

2.14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęty 268 osób, w tym: 82 rodziny (203 osoby) i 65 osób indywidualnie. Ogólna liczba usług psychologicznych udzielanych na rzecz osób zgłaszających się do Działu Pieczy Zastępczej to 1134.

Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 9 osób. Odbyło się 11 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 21 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 17 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych. Odbyło się 1810 wizyt pracowników organizatora w środowisku, wykonano 110 wywiadów środowiskowych dla usamodzielnianych wychowanków, wykonano 4847 konsultacji z klientem.

2.15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy

W związku z wejściem w życie dnia 01.01.2012r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie staroście i radzie powiatu za rok poprzedni.

2.16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Sosnowcu, Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Katowicach, Ośrodkiem Adopcyjnym Szansa w Bytomiu oraz Ośrodkiem Adopcyjnym w Wodzisławiu Śląskim. W 2016 roku dla 11 dzieci ukończono proces adopcyjny.

2.17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

W roku 2016 uruchomiono 8 rodzin pomocowych dla 17 dzieci oraz zorganizowano wyjazd kolonijny dla 40 dzieci z rodzin zastępczych. Dzięki podjętym powyższym działaniom rodziny zastępcze zawodowe miały możliwość skorzystania z zaplanowanego wypoczynku przewidzianego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

Potrzeby na 2017 r. w zakresie systemu pieczy zastępczej, obejmujące zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy, to m. in.:

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta Ruda Śląska w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców Miasta.
2. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków bytowych poprzez zagwarantowanie w budżecie Miasta środków finansowych.
3. Utworzenie jednej nowej rodziny zastępczej zawodowej.
4. Dalsze wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym.
5. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
6. Podnoszenie kwalifikacji pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Przystępowanie do ogłaszanych konkursów w zakresie działalności pieczy zastępczej celem pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.